

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci navrhovateľa **Ing. R. G., bytom B.**, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ulica 29. augusta č. 8, Bratislava, **o starobný dôchodok**, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 12. februára 2008, č.k. 5Sd/31/2006-24, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 12. februára 2008, č.k. 5Sd /31/2006-24, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 OSP zrušil rozhodnutia odporkyne zo 4. januára 2006 a 11. januára 2006, číslo X., ktorými odporkyňa podľa § 61 a § 138 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 721/2004 Z.z. (ďalej len „zsp“) zamietla navrhovateľovu žiadosť o započítanie náhrady mzdy plynúcej z neplatného skončenia pracovného pomeru do vymeriavacieho základu na určenie sumy predčasného starobného dôchodku. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že rozhodnutím odporkyne číslo X. zo 14. novembra 2005 bol navrhovateľovi priznaný od 1. septembra 2005 predčasný starobný

dôchodok. Na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Bratislava I v č.k. 17C 61/01-84 z 27. novembra 2002 v znení uznesenia č.k. 17C 61/01-92 z 27. novembra 2002 bola zamestnávateľovi navrhovateľa T. A., titulom neplatného rozviazania pracovného pomeru, uložená povinnosť zaplatiť náhradu mzdy vo výške 51 342 Sk a úroky z omeškania za obdobie od 10. decembra 2000 do 5. decembra 2001. Oznámením zo 7. decembra 2005 tento bývalý zamestnávateľ potvrdil, že náhrada mzdy za neplatne rozviazaný pracovný pomer bola navrhovateľovi vyplatená v dňoch 16. augusta 2004 a 9. septembra 2004. Preskúvanými rozhodnutiami odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o započítanie náhrady mzdy plynúcej z neplatného skončenia pracovného pomeru do vymeriavacieho základu na určenie sumy predčasného starobného dôchodku. Krajský súd preskúmal zákonnosť rozhodnutí a nestotožnil sa s tvrdením odporkyne, že v prípade navrhovateľa by malo ísť o aplikáciu § 138 ods. 2 zsp s tým, že sa jedná o plnenie poskytnuté zamestnávateľom po skončení pracovného pomeru, ktoré sa do vymeriavacieho základu zamestnanca nezahŕňa. Podľa právneho názoru krajského súdu navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru a táto náhrada mzdy mala byť zahrnutá do vymeriavacieho základu navrhovateľa za príslušné kalendárne mesiace neplatne skončeného pracovného pomeru aj v prípade, že náhrada mzdy bola zo strany bývalého zamestnávateľa vyplatená po skončení pracovného pomeru.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala v zákonnej lehote odporkyňa odvolanie tvrdiac, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dôvodí, že krajský súd po vykonaní dokazovania výsluchom účastníkov, oboznámením sa s dávkovým spisom a spisovým materiálom vyslovil názor, že navrhovateľovi v zmysle ustanovenia § 138 ods. 1 písm. c/ zsp v znení účinnom do 31. júla 2006 jednoznačne vzniklo právo na náhradu mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru a táto náhrada mzdy mala byť zahrnutá do vymeriavacieho základu navrhovateľa za príslušné kalendárne mesiace neplatne skončeného pracovného pomeru aj v prípade, že náhrada bola zo strany bývalého zamestnávateľa vyplatená po skončení pracovného pomeru a preto krajský súd dospel k záveru, že návrh na preskúmanie napadnutého rozhodnutia je dôvodný. Krajský súd sa nestotožnil s tvrdením odporkyne, že v prípade navrhovateľa by malo ísť o aplikáciu § 138 ods. 2 zsp, že sa jedná o plnenie poskytnuté zamestnávateľom po skončení pracovného pomeru. Odporkyňa tvrdí, že s účinnosťou od 1. januára 2004 je podľa § 61 zsp osobným vymeriavacím základom úhrn vymeriavacích základov za kalendárny tok, z ktorých sa zaplatilo poistné na dôchodkové poistenie alebo z ktorých sa poistné na dôchodkové poistenie

podľa § 60 ods. 1 druhej vety zákona zsp považuje za zaplatené. Z uvedeného preto odporkyňa dôvodí, že podmienkou na započítanie náhrady mzdy plynúcej z neplatného skončenia pracovného pomeru, ktorá bola vyplatená po 31.12.2003, je skutočnosť, či bolo z predmetnej náhrady mzdy zaplatené poistné na dôchodkové poistenie, resp. či poistné na dôchodkové poistenie malo byť zaplatené. Náhradu mzdy plynúcu z neplatného skončenia pracovného pomeru je možné považovať za vymeriavací základ len za ten kalendárny mesiac, v ktorom bola uvedená náhrada mzdy vyplatená, ale to len za predpokladu, že bola vyplatená, ale len za predpokladu, že bola vyplatená počas trvania pracovného pomeru. To znamená, že z vyplatenej náhrady mzdy plynúcej z neplatného skončenia pracovného pomeru je zamestnávateľ povinný zaplatiť a odvieť poistné na dôchodkové poistenie najviac zo sumy zodpovedajúcej sume maximálneho vymeriavacieho základu platnej v príslušnom mesiaci a túto sumu je zamestnávateľ povinný uviesť aj na evidenčnom liste dôchodkového poistenia. Náhrada mzdy plynúca z neplatného skončenia pracovného pomeru v sume 51 342 Sk bola navrhovateľovi vyplatená po skončení pracovného pomeru dňa 16. augusta 2004 a 9. septembra 2004 na základe právoplatného rozhodnutia súdu. S poukazom na uvedenú skutočnosť odporkyňa túto sumu podľa § 138 ods. 2 zsp v znení zákona č. 721/2004 Z.z. nezahrnula do vymeriavacieho základu. Odporkyňa tiež poukázala na to, že navrhovateľ proti opätovnému rozviazaniu pracovného pomeru zo strany jeho zamestnávateľa, ktorý sa skončil výpoveďou 21. novembra 2001, neprotestoval.

Navrhovateľ v podanom vyjadrení k odvolaniu žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu potvrdil. K odvolaniu uviedol, že odporkyňa náhradu mzdy za obdobie od 1. januára 2000 do 31. decembra 2000 v jeho osobnom liste akceptovala, avšak nechce uznať sumu 51 342 Sk, ktorá predstavuje súdom akceptovaný rozdiel k sume uvedenej v osobnom liste poistenca. Nechce však uznať, že ide o revíziu zle vypočítanej a už vyplatenej čiastky a nie platbu vykonanú po skončení pracovného pomeru. Preto zdôraznil, že podľa zákona je rozhodujúci a môže byť iba čas vzniku nároku, t.j. za dobu od 9.2000 do 11. 2000 a nie čas oneskoreného plnenia nároku, ktorý bol vyvolaný až súdnym rozhodnutím. Vyslovil názor, že ho nemusí zaujímať, či zamestnávateľ zaplatil a odviedol z nedoplatku 51 342 Sk všetky zákonom stanovené odvody, nakoľko je to povinnosťou zamestnávateľa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, o odvolaní rozhodol bez

pojednávania v súlade s § 250ja ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné.

Zo spisov odvolací súd zistil, že navrhovateľovi bol od 1. septembra 2005 priznaný predčasný starobný dôchodok. Dňa 13. novembra 2002 bývalý zamestnávateľ T. A. zaslal pobočke Sociálnej poisťovne evidenčný list dôchodkového zabezpečenia navrhovateľa z obsahu ktorého je nepochybné, že navrhovateľ u tohto zamestnávateľa ukončil pracovný pomer pôvodne k 31. augustu 1999. Z dôvodu, že výpoveď daná zamestnávateľom bola súdom určená za neplatnú, vyššie uvedený zamestnávateľ predložil dodatok evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia za obdobie do ukončenia pracovného pomeru k termínu 28. február 2001. Po dodatočnom šetrení odporkyňa rozhodla o žiadosti o započítanie náhrady mzdy plynúcej z neplatného skončenia pracovného pomeru do vymeriavacieho základu na určenie sumy predčasného starobného dôchodku priznaného rozhodnutím zo 4. januára 2006, ktorý v časti jeho odôvodnenia zmenila následným rozhodnutím z 11. januára 2006.

Nebolo sporné, že bývalý zamestnávateľ vyplatil navrhovateľovi náhradu mzdy plynúcu z neplatného skončenia pracovného pomeru až po skončení pracovného pomeru navrhovateľa na základe právoplatného rozhodnutia súdu. Rovnako po skončení pracovného pomeru vyplatil navrhovateľovi doplatok tejto náhrady na základe súdneho rozhodnutia.

Základným rozporom medzi rozsudkom krajského súdu a odvolaním podľa odporkyne je to, že podľa rozsudku náhrada mzdy plynúca z neplatného skončenia pracovného pomeru je vymeriavacím základom zamestnanca podľa § 138 ods. 1 písm. c/ zsp, kým odporkyňa tvrdí, že v prípade navrhovateľa by malo ísť o aplikáciu § 138 ods. 2 zákona s tým, že sa jedná o plnenie poskytnuté zamestnávateľom po skončení pracovného pomeru, ktoré sa do vymeriavacieho základu zamestnanca nezahŕňa.

Podľa § 138 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom pred 1.8.2006 vymeriavací základ zamestnanca je

a) príjem zamestnanca za vykonanú prácu, ktorý podlieha dani z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu a funkčný plat zamestnanca, ktorý je dočasne vyslaný na vykonávanie štátnej služby do cudziny, zamestnanca, ktorý vykonáva práce vo verejnom

záujme v zahraniční a zahraničného spravodajcu Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie, určený v slovenskej mene pred jeho rozdelením na slovenskú menu a cudziu menu,

b) príjem zamestnanca, ktorý nepodlieha dani z príjmu fyzických osôb preto, že tak ustanovujú predpisy o zamedzení dvojitého zdanenia,

c) náhrada mzdy za dovolenku na zotavenie, náhrada mzdy za sviatok, náhrada mzdy pri prekážkach v práci podľa osobitného predpisu, náhrada mzdy plynúca z neplatného skončenia pracovného pomeru.

Podľa § 138 ods. 2 zsp do vymeriavacieho základu zamestnanca sa nezahŕňa odstupné, odchodné, cestovné náhrady, výnosy z kapitálových podielov (akcií) alebo obligácií, náhrada za pracovnú pohotovosť, náhrada za služobnú pohotovosť, náhrada za pohotovosť, príplatok za pohotovosť, príspevky zo sociálneho fondu, príspevky na doplnkové dôchodkové poistenie do výšky 3% hrubých ročných príjmov zamestnanca, ktoré platí zamestnávateľ za zamestnanca podľa osobitného predpisu, príjem zamestnanca v súvislosti s používaním motorového vozidla na služobné účely a súkromné účely, odmeny podľa osobitných predpisov v oblasti priemyselných práv, odmeny vyplácané pri pracovných jubileách a životných jubileách, odmeny pri odchode do starobného dôchodku a plnenia poskytované zamestnávateľom zamestnancovi zo zisku po zdanení, plnenia poskytnuté zamestnávateľom po skončení pracovného pomeru, služobného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru a náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca.

Z citovaného zákonného ustanovenia § 138 ods. 1 zsp s účinnosťou od 1. augusta 2006 zákonom č. 310/2006 Z.z. bolo z písm. c/ vypustené znenie, podľa **ktorého vymeriavacím základom zamestnanca je náhrada mzdy plynúca z neplatného skončenia pracovného pomeru**.

Z uvedeného je potrebné vyvodit', že náhrada mzdy plynúca z neplatného skončenia pracovného pomeru bola pred 1.8.2006 vymeriavacím základom zamestnanca bez ďalšieho rozlíšenia podľa toho, kedy bola vyplatená. Pokiaľ aj v ustanovení § 138 ods. 2 zsp bolo uvedené, že do vymeriavacieho základu zamestnanca sa nezahŕňajú plnenia poskytnuté zamestnávateľom po skončení pracovného pomeru, niet primeraných dôvodov, aby sa toto znenie vzťahovalo aj na náhradu mzdy plynúcu z neplatného skončenia pracovného pomeru, uvedenú v § 138 ods. 1 písm. c/ zsp v znení účinnom pred 1. augustom 2006. Výklad citovaných ustanovení prijatý krajským súdom korešponduje aj so znením § 60 ods. 1 druhej

vety zsp z ktorého vyplýva, že podmienku zaplataenia poistného u zamestnanca treba považovať za splnenú aj vtedy, ak zamestnávateľ neplnil povinnosť platiť a odvádzať poistné na dôchodkové poistenie.

Odvolačí súd tak nezistil dôvody ktoré by spochybňovali vecnú správnosť napadnutého rozsudku a odôvodňovali doplnenie dokazovania. Stotožnil sa s právnym názorom krajského súdu, že náhrada mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru mala byť zahrnutá do vymeriavacieho základu navrhovateľa za príslušné kalendárne mesiace neplatne skončeného pracovného pomeru aj v prípade, že táto náhrada mzdy bola vyplatená po skončení pracovného pomeru navrhovateľa.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd podľa § 219 OSP rozhodnutie krajského súdu potvrdil .

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že navrhovateľovi, ktorý mal v konaní úspech, náhradu trov nepriznal, nakoľko navrhovateľ si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a zo spisu iné trovy navrhovateľovi nevyplývajú (§151 ods. 1,2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 17. decembra 2008

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová